

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10Csp/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120448934
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:6120448934.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinom Kopinom v spore žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36234176, zast. Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., Ul. 1. Mája 173/11, Trenčín, IČO: 4724679 proti žalovanému: E. B., O.. XX.X.XXXX, Š. XX, V., D.. X. O. Z., o zaplatenie sumy 5.163,77 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd konania v časti o zaplatenie 89,72 eur s prísl. z a s t a v u j e.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 4570,84 eur, spolu s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 4660,56 eur od 30.10.2020 do 21.01.2021 a úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 4570,84 eur od 22.01.2021 do zaplatenia, a to v splátkach po 89,72 eur mesačne, pričom každá splátka bude splatná vždy do posledného dňa toho ktorého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku. Omeškaním čo aj len s jednou splátkou sa stane splatným celý zvyšok neuhradeného dlhu.

III. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

IV. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 80,50 %. O výške tohto nároku rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 5.163,77 eur s prísl. a náhrady trov konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 30.1.2020 uzavrel žalobca ako veriteľ na jednej strane so žalovaným ako dlžníkom na strane druhej Zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „úverová zmluva“) podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Obsahom úverovej zmluvy bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanému revolvingový spotrebiteľský úver vo výške 5.000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal uhrádzať v pravidelných mesačných splátkach v sume 89,72 eur po dobu 96 mesiacov, pri celkovej cene úveru 8.613,12 eur. Žalovaný sa dostal do omeškania s plnením zmluvných povinností a úver riadne a včas nespĺcal. Napriek opakovaným výzvam dlžné splátky nedoplatil. Žalobca preto dňa 14.10.2020 ukončením zmluvy pristúpil k zosplatneniu budúcich splátok a vyzval žalovaného k splateniu celého zostatku úveru a dlžných splátok a to v lehote 15 dní, s tým že táto uplynula dňom 29.10.2020. Žalovaný v lehote na plnenie dlžnú sumu neuhradil, preto si žalobca z dlžnej sumy uplatňuje aj úroky z omeškania. Pred podaním žaloby žalobca listom zo dňa 4.11.2020 vyzval žalovaného na zaplatenie aktuálnej dlžnej sumy, s tým, že ak v stanovenej lehote žalovaný sumu neuhradí, bude vo veci podaná žaloba na súd. Z prehľadu úhrad a splátok vyplýva, že

ku dňu podania žaloby žalovaný uhradil celkovo 339,44 eur. Žalobca preto voči žalovanému eviduje dlh v sume 5.163,77 eur, ktorá pozostáva z úroku z omeškania v sume 87,12 eur za 2.-7. splátku, z úroku vo výške 238,64 eur za 2. - 7. splátku a zo zosplatennej istiny v sume 4.838,01 eur za 8. - 96. splátku.

3. V rámci upomínacieho konania Okresný súd Banská Bystrica vydal platobný rozkaz voči ktorému podal žalovaný odpor, kde namietal zosplatenosť úveru, s tým, že žalobcu požiadal o odklad splátok v súvislosti s pandemiou COVID 19, nakoľko bol v tom čase práceneschopný a má vyživovaciu povinnosť voči 4 mal. deťom, preto nemal financie nato, vyplatiť úver v hotovosti. Na pojednávaní dňa 17.3.2022 žalovaný uviedol, že došiel o prácu a dostal sa do situácie kedy zostal bez príjmu, preto volal žalobcovi aby mu vyhovel so žiadosťou o odklad splátok, no nestalo sa tak. V tom čase keď bol zamestnaný, zarobil asi 500 eur v čistom, pracoval v Prešove. Pôžičku od žalobcu si bral na zariadenie domácnosti. Žalovaný mal od žalobcu viacero úverov, najprv len také menšie, asi v sume 100 eur, ktorý vyplatil tým ďalším v sume 5.000 eur. Úver mu bol poskytnutý v Prešove, pričom sprostredkovateľovi žalobcu vtedy predložil len výpisy z účtu a nedokladoval ani výplatné pásky. Z úveru ktorý je predmetom tejto žaloby, žalovaný uhradil asi tri splátky. Žalovaný ďalej uviedol že má tri školopovinné deti, od februára 2022 je opäť zamestnaný v Giraltovcich, kde pracuje ako operátor výroby s platom a prídavkami v čistom 650 eur. Manželka žalovaného je na invalidnom dôchodku. Ďalej ešte uviedol, že sprostredkovateľ žalobcu ho pri podpise zmluvy neupozornil že sa jedná o kombinovanú zmluvu s revolvingovým úverom. Nemal záujem o takýto úver, nikto ho o tom neinformoval. Dlžnú sumu by bol ochotný žalobcovi uhradiť v splátkach.

4. Žalobca svoju neúčast' na pojednávaní písomne vopred ospravedlnil. Vo svojom vyjadrení k odporu žalovaného uviedol, že posudzoval pri schvaľovaní úveru bonitu žalovaného a to v rámci interného dokumentu o posúdení bonity klienta, ako aj úverovou správou z registra dlžníkov. Žalobca zároveň súdu predložil výzvu, ktorú adresoval žalovanému dňa 4.9.2020 a upozornil ho na možnosť zosplatenia budúcich splátok. Rovnako dal žalobca do pozornosti súdu, že strata výhody splátok je dohodnutá v úverovej zmluve a pred zosplatením zo dňa 14.10.2020 bol žalovaný na túto možnosť upozornený.

5. Podaním zo dňa 14.3.2022 zobral žalobca svoj návrh v časti o zaplatenie sumy 89,72 eur, t. j. o ďalšiu čiastočnú úhradu žalovaného späť. Žalobca teda súdu oznámil, že si voči žalovanej uplatňuje len nárok na vrátenie sumy 5.074,05 eur spolu s príslušenstvom.

6. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

7. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

8. V zmysle § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

9. Vzhľadom na vyššie citované zákonné ustanovenia a na skutočnosť, že žalobca zobral svoj návrh späť pred začatím pojednávania, súd konanie v časti o zaplatenie sumy 89,72 eur zastavil. Nakoľko k späťvzatiu došlo pred prvým pojednávaním vo veci samej, súd nedotazoval žalovaného ohľadom jej súhlasu so zastavením konania.

10. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere a revolvingovom úvere, výpisom z úverového účtu, výzvou k splateniu celého úveru, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a zistil tento skutkový stav:

11. Medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 30.1.2020 uzatvorená Zmluva úvere a Zmluve revolvingovom spotrebiteľskom úvere. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru - bezúčelového žalovanému vo výške 5.000 eur a to za podmienok dohodnutých v Zmluve. Klient bol povinný poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť dohodnuté úroky a poplatky a plniť ďalšie povinnosti dohodnuté v zmluve formou mesačných splátok. Spotrebiteľský úver bol žalovanému poskytnutý pri fixnej úrokovej sadzbe 14,88 % p. a., RPMN predstavovala 15,90 %. Žalovaný sa zaviazal úver splatiť v 96-tich mesačných splátkach po 89,72 eur s tým, že splatnosť mesačnej splátky bola k 15-tému dňu v mesiaci.

Celková čiastka úveru bola v sume 8.613,12 eur. V zmluve je uvedený počiatočný dátum splatnosti úveru. Revolvingový úver bol žalovanému poskytnutý s kreditným limitom 650 eur, pri ročnej úrokovej miere 26,28 % a RPMN 39,01 %.

12. Z výpisu z úverového účtu vyplýva, že žalovaný k predmetnému úveru uhradil sumu 429,16 eur.

13. Listom označeným ako výzva k splateniu celého úveru zo dňa 14.10.2020, žalobca vyzval žalovaného, aby uhradil dlžnú sumu 5.228,77 eur, v lehote 15 dní a bez špecifikácie, z čoho uvedená čiastka pozostáva.

14. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia úverových zmlúv, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

16. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

17. Ako vyplýva z § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

19. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka).

20. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

21. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

22. V zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

23. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch účinnom v čase uzavretia úverových zmlúv zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu;

ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

24. Ako vyplýva z citovaného ust. § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až j), r) a y),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

25. Ako vyplýva z § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

26. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom § 3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

27. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

28. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

29. V tomto prípade ide o spotrebiteľské zmluvy v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ich uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmlúv bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

30. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok

(čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

31. Nepochybne zmluvy uzavreté medzi stranami sporu sú teda spotrebiteľskými zmluvami v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že sporné zmluvy je potrebné považovať za spotrebiteľské zmluvy, je potrebné na ne aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

32. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 30.1.2020 uzatvorená Zmluva úvere a Zmluve revolvingovom spotrebiteľskom úvere. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru - bezúčelového žalovanému vo výške 5.000 eur a to za podmienok dohodnutých v Zmluve. Klient bol povinný poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť dohodnuté úroky a poplatky a plniť ďalšie povinnosti dohodnuté v zmluve formou mesačných splátok. Spotrebiteľský úver bol žalovanému poskytnutý pri fixnej úrokovej sadzbe 14,88 % p. a., RPMN predstavovala 15,90 %. Žalovaný sa zaviazal úver splatiť v 96-tich mesačných splátkach po 89,72 eur s tým, že splatnosť mesačnej splátky bola k 15-tému dňu v mesiaci. Celková čiastka úveru bola v sume 8.613,12 eur. V zmluve je uvedený počiatočný dátum splatnosti úveru. Revolvingový úver bol žalovanému poskytnutý s kreditným limitom 650 eur, pri ročnej úrokovej miere 26,28 % a RPMN 39,01 %.

33. V uzatvorenej zmluve o pôžičke nie je priamo uvedený údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ktorý sa vyžaduje podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, keď lehota splatnosti je uvedená len nepriamo číselnou formuláciou označením mesiaca a roka. Takéto určenie konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nemožno považovať za súladné s dotknutým ustanovením zákona o spotrebiteľských úveroch, keď významom tohto ustanovenia bolo, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vyžaduje sa teda presná časová, dátumová špecifikácia konečnej splatnosti úverov, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov. Pokiaľ teda samotná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru, nemožno mať zato, že tento nedostatok možno nahradiť apelovaním na potenciálnu aktivitu spotrebiteľa vedúcu k určeniu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru matematickými operáciami s iných v spotrebiteľskej zmluve dostupných údajov. Naopak je potrebné trvať na tom, že konečná splatnosť spotrebiteľského úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho riadneho trvania a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi, resp. dodávateľmi (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 10.12.2012, sp. zn. 16Co/315/2012, sp.zn. 17Co/151/2012 zo dňa 19.09.2012, Krajského súdu v Trnave sp.zn. 11Co/101/2013 zo dňa 22.05.2013).

34. Súd žalobcovi priznal iba čistý rozdiel v poskytnutej istine pôžičky, t. j. 5.000 eur a úhradami ako žalobca uviedol v samotnej žalobe do dňa podania žaloby 339,44 eur, čo žalovaný potvrdil, že toľko uhradil a po podaní žaloby 89,72 eur, v ktorej časti žalobca zobral žalobcu vo svojom podaní zo dňa 14.3.2022, doručeným súdu, späť. V tejto späťvzatej časti, s čím súhlasil aj žalovaný na pojednávaní so zastavením konania, súd konanie vo výroku I. zastavil. Vo výroku II. súd priznal len čistý rozdiel v istine poskytnutej pôžičky 5.000 eur a žalovaným vrátenými sumami do dňa podania žaloby ako aj po podaní žaloby, keď bolo konania v časti zastavené. Pre úplnosť súd udáva, že z tejto čistej priznanej sumy súd priznal a resp. ponížil priznaný úrok z omeškania žalobcovi a to z pôvodného čistého rozdielu istinu a splátok 4.660,56 eur do čiastočnej úhrady po podaní žaloby, teda od 30.10.2020 do 21.01.2021 a po tejto čiastočnej úhrade z čistej priznanej sumy 4.570,84 eur už od 22.01.2021 do zaplatenia. Súd nepriznal žiadne príslušenstvo pohľadávky s nasledovných dôvodov: v prvom rade, dohodnutý úrok vo výške 14,88 % v úrokovej zmluve na takýto typ úveru na 96 splátok, teda na 8 rokov je v rozpore s dobrými mravmi pre tento typ úveru, v čase kedy bol poskytnutý, t. j. v januári 2020. Takýto úrok je v značnej miere vyšší než bežné úroky poskytované bankami v danom čase, priemer úrokovej sadzby v peňažných ústavoch za obdobný typ úveru - 7,56 % ročne (zdroj www.nbs.sk <<http://www.nbs.sk>>). Po druhé, zmluva neobsahuje ani vzorec pre výpočet RPMN a ani neobsahuje žiadne premenné, teda čísla dosadené do tohto vzorca, tak aby bežný spotrebiteľ, v tomto prípade žalovaný, mal možnosť oboznámiť sa s tým ako bola RPMN, teda ročná percentuálna miera nákladov, vypočítaná a teda aké reálne náklady na poskytnutý úver bude žalovaný mať. Toto je v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch a preto aj pre toto pochybenie sa zmluva považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Za ďalšie, zmluva sa považuje

za bezúročnú a bez poplatkov aj z dôvodu, že neobsahuje termín konečnej splatnosti, teda v tejto časti je v rozpore s §9 zákona o spotrebiteľských úveroch (viď predošlý odsek tohto odôvodnenia) a preto je v zmysle §11 takisto považovaná za bezúročnú a bez poplatkov. Rovnako je zmluva považovaná za bezúročnú a bez poplatkov aj preto, že žalobca nie že v nedostatočnej miere skúmal bonitu žalovaného splatiť úver, ale naopak súd uznáva, že túto povinnosť si splnil a bonitu skúmal a to svojimi formulámi „bonita“ a v tzv. úverovej správe, ktoré doložil na dodatočnú výzvu súdu. Ale práve z týchto dokumentov mal žalobca zistené, že žalovaný bonitný nie je na splácanie úveru vo výške, v akej mu ho poskytol a aj napriek tomuto mu takýto úver poskytol. Vyplýva to z toho, že predovšetkým v úverovej správe je uvedené v sumarizácii, že malo byť odmietnutých najmenej tri splátkové úvery, o ktoré žalovaný žiadal, resp. mu mali byť odvolané. Vyplýva to aj z detailov tejto úverovej správy v časti splátkovej, kde je zoznam žiadostí žalovaného o úvery. Pri jednej žiadosti kde je osobný úver, je uvedené, že bola odmietnutá. Pri ďalších troch žiadostiach o osobný úver odvolaná a rovnako tak aj dve žiadosti o spotrebný úver mali byť odmietnuté. Z tejto úverovej správy vyplýva, že má aj kartový úver, ale rovnako zo zoznamu žiadosti pri type kontraktu kreditné karty splátkové mu jedna mala byť odmietnutá a úver na stavebné sporenie mu mal byť odvolaný. To potvrdil aj vo svojej výpovedi žalovaný, že žiadal o poskytnutie pôžičky v bankových inštitúciách, kde mu boli odmietnuté. Zároveň je potrebné uviesť aj to, že z formulára skúmania bonity pri verifikácii klienta, žalobca uviedol, že hovor neprebehol, lebo nebol schvaľovacou stratégiou vyžadovaný a ani pri verifikácii zamestnávateľa hovor neprebehol. Aj napriek tomu pri výpočte MLS, mal výpočet prebehnúť s výsledkom umožňujúcim klientovi poskytnúť úver so splátkou 89,72 eur mesačne. Teda je možné konštatovať, že žalobca nesplnil svoju povinnosť konať s odbornou starostlivosťou pri skúmaní úverovej bonity takým spôsobom, že pri preskúmaní úverovej bonity sám zistil, že žalovaný tento úver splácať schopný nebude a aj napriek tomu mu ho poskytol.

35. Tu súd dokonca vidí istivé a dá sa povedať zákerné konanie žalobcu ako dodávateľa finančnej služby na úkor žalovaného spotrebiteľa, pretože súd má za to, žalobca už priamo pri poskytnutí úveru kalkuloval s tým, že žalovaný ho nebude schopný splácať a on mu tento úver okamžite zosplatní a bude žiadať celú istinu aj s dohodnutými úrokmi na splatenie naraz. Súd toto svoje zistenie opiera o tú skutočnosť, že úver mal byť poskytnutý v januári 2020 ako vyplýva z výpisu čerpania splátok a úhrad, ktoré predložil žalobca. Žalovaný uhradil iba prvé tri splátky riadne, už so štvrtou splátkou bol v omeškaní a uhradil ju v nižšej ako dohodnutej sume (uhradil 25.6.2020 sumu 70,28 eur) a piatu, šiestu a siedmu splátku už nesplatil vôbec. Bez toho, aby žalobca akýmkoľvek spôsobom skúmal dôvody nesplácania, resp. tieto dôvody mal zistené zvyšok úveru okamžite zosplatnil. Žalovaný uviedol v odpore a žalobca to potvrdil vo svojom podaní, resp. v jednej listine, že žalovaný žiadal o odklad splátok alebo zníženie splátok z dôvodu straty zamestnania, PN-ky a covidovej doby. Žalobca mu síce odpísal, že s ľútosťou jeho problémy chápe, ale bez ďalšieho podal žalobu na súd na zaplatenie celej zosplatnenej sumy i s dohodnutými úrokmi a úrokmi z omeškania naraz, resp. v bežnej 3dňovej lehote na plnenie, po okamžitom zosplatnení úveru. Takéto konanie žalobcu ako dodávateľa finančnej služby súd považuje za absolútne nefér vo vzťahu k žalovanému spotrebiteľovi.

36. Preto súd žalobcovi ako uviedol, priznal len čistý rozdiel medzi poskytnutou istinou a splátkami, ktoré súd započítal na poskytnutú istinu pôžičky.

37. Podľa § 232 ods. 3 a ods. 4 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

38. Z dôvodu finančnej a ekonomickej situácie žalovaného, ktorý má štyri deti, z toho tri maloleté, je sám zamestnaný a manželku má na invalidnom dôchodku, pričom zamestnanie má iba v podstate jeden mesiac, mu súd povolil splácanie priznanej sumy v splátkach, tak ako boli pôvodne dohodnuté v zmluve, kde potvrdil, že takéto splátky bude schopný splácať, t.j. 89,72 eur mesačne. Tu treba konštatovať, že povolením takýchto splátok žalobca ako nebankový finančný dom, ktorého predmetom podnikania je predovšetkým poskytovanie nebankových pôžičiek ohrozený ekonomicky nebude, naopak priznaním splácania v riadnej trojdňovej lehote na plnenie podľa Civilného sporového poriadku by žalovaný takto finančne a ekonomicky mohol byť zruinovaný. Nárok žalobcu na zaplatenie je dá sa povedať chránený aj tým, že v prípade omeškania súd zaviazal žalovaného splatiť celý zvyšok neuhradeného dlhu omeškania

zo splátkou, ako aj tým, že žalobcovi bude stále plynúť nárok z nezaplatenej časti na úrok z omeškania. Preto súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

39. Na podporu právnej argumentácie súdu, uvádza súd citáciu z Nálezu ÚS ČR ÚS 41298/18, že dôsledky neschopnosti splácať úver se netýkajú jen dlužníka (spotřebitele), ale dotýkají se společnosti jako celku, neboť na tu mají vliv důsledky dlužníkovy předlužení a případné insolvence. Do veřejné sociální sítě pak spadne často nejen dlužník, ale většinou i osoby na něm závislé, dojde k porušení rodinných a sociálních vztahů. Proto je na věřiteli (zde vedlejší účastníci), aby dlužníka - spotřebitele (zde stěžovatele) náležitě před poskytnutím úvěru prověřil (posoudil jeho schopnost úver splácat). Úver pak smí spotřebiteli poskytnout jen tehdy, když odbornou péčí schopnost dlužníka posoudil a z jeho zjištění je zřejmé, že dlužník bude schopen úver splácat. Neproověřil-li věřitel dlužníka dostatečně nebo poskytne-li dlužníkovi úver i přes svá negativní zjištění, je úvěrová smlouva podle Nejvyššího soudu neplatná. Nedostatečné zjištění poměrů dlužníka má i veřejnoprávní souvislosti. Nejvyšší správní soud posuzoval kasační stížnost obchodní společnosti [srov. jeho rozsudek z 1. 4. 2015 č. j. 1 As 30/2015-39 <http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2015/0013_1As_1500295_20150625140733_prevedeno.pdf>] poskytující spotřebitelské úvěry a při výkladu § 9 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, účinného do 30. 11. 2016 (když obsahově obdobná úprava je zakotvena i v § 86 zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů, tedy pro účely tohoto výkladu lze vycházet z toho, že se právní úprava nezměnila) dovodil, že součástí odborné péče poskytovatele úvěru je i taková obezřetnost, že poskytovatel nespolehá na údaje o schopnosti splácat úver tvrzené samotným žadatelem, ale sám tyto údaje prověří (případně si je nechá od žadatele doložit). Pokud takto poskytovatel úvěru nepostupuje, dopouští se správního deliktu, za což mu může podle Nejvyššího správního soudu Česká obchodní inspekce v souladu se zákonem uložit pokutu. Výklad přijatý Nejvyšším správním soudem přitom konvenuje interpretaci zaujaté Soudním dvorem Evropské unie (dále jen "Soudní dvůr") v rozsudku ze dne 18. 12. 2014 ve věci C-449/13 <<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=8EEDA321C12918F9B79875B5ECCDDB65?text=&docid=160946&pageIndex=0&doclang=SK&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=2491662>> (CA Consumer Finance SA v. Ingrid Bakkaus a další). V citovaném rozsudku Soudní dvůr vyložil čl. 8 směrnice 2008/48/ES, o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (dále jen "směrnice"), a bod 26 její preambule tak, že poskytovatel úvěru má povinnost (nese v tomto ohledu důkazní břemeno - v orig. "the burden of proving") posoudit úvěryschopnost dlužníka (spotřebitele) na základě dostatečných informací (na informace podané jen spotřebitelem může poskytovatel úvěru spoléhat jen tehdy, jsou-li dostatečné a podložené doklady); tím má být podle Soudního dvora zabráněno, aby věřitelé neposkytovali úvěry nezodpovědně. Informace o spotřebiteli by si věřitelé měli ověřovat i za trvání obchodního vztahu. V rozsudku ze dne 21. 4. 2016 ve věci C-377/14 <<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=176802&pageIndex=0&doclang=SK&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=2491809>> (Ernst Georg Radlinger a Helena Radlingerová v. FINWAY a. s.) se k předběžné otázce Krajského soudu v Praze Soudní dvůr vyjádřil tak, že i v rámci insolvenčního řízení musí insolvenční soud zohlednit porušení ustanovení zakotvených ve směrnici majících chránit spotřebitele, a to tak, aby spotřebiteli poskytl účinnou ochranu. Podle Ústavního soudu lze na základě výše uvedeného učinit dílčí závěr, že poskytovatel úvěru, kdy dlužník je v postavení spotřebitele, má jednoznačnou povinnost prověřit spotřebitelovu schopnost plánovaný úver splatit. Uložením a řádným splněním této povinnosti přitom není chráněn - jak plyne z výše uvedené judikatury - jen samotný dlužník (spotřebitel) a věřitel jako poskytovatel úvěru, ale také v širším pojetí sama společnost jako taková. Oklikou se tak v rámci těchto úvah dostává znovu do popředí myšlenka formulovaná náležením sp. zn. I. ÚS 199/11 <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=1-199-11_1>; totiž proč by měla státní moc poskytovat ochranu právům v podobě vykonávacího řízení subjektu, který nejenže neproověřil finanční možnosti toho, komu půjčil své peníze, ale také toho, kdo úver neposkytl s odůvodněnou důvěrou v to, že bude řádně splacen, nýbrž spíše s cílem dosažení (většího) zisku realizací mnohdy násobného zajištění původního dluhu, k němuž žadatel úvěrů - dlužník, ať už z nevědomosti, z bezvýhodnosti aktuální životní situace nebo i z vlastní nezodpovědnosti a lhostejnosti přistoupil (srov. k tomu výslovně též sněmovní tisk číslo 679/0, důvodová zpráva k zákonu č. 257/2016 Sb., zvláštní část - k § 86; 7. volební období Poslanecké sněmovny Parlamentu, 2013 - 2017). Přitom například právě Nejvyšší soud ve svém usnesení sp. zn. 20 Cdo 3324/2017 <<http://kraken.slv.cz/20Cdo3324/2017>> formuloval jeho odůvodnění i výrok v situaci - odkázav na nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 199/11 <<http://>

nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=1-199-11_1> a sp. zn. III. 4084/12 <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=3-4084-12_1> - když zde ze "strany povinného byla naprostá pasivita jak v rámci řízení rozhodčího tak v rámci řízení exekučního". Zjevně tak ani pro Nejvyšší soud nebyla určujícím kritériem skutečnost, zda si dlužník zvýšenou ochranu "zasloužil" či nikoliv, ale zda může být tehdy posuzovaná úvěrová smlouva hodnocena jako rozporná s dobrými mravy [a proto by byla neplatná i na ni navazující rozhodčí smlouva a nebyla by dána pravomoc rozhodce a byl by tu dán důvod pro zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř.]. Z výše uvedeného nutno podle Ústavního soudu dovodit, že posouzení rozpornosti úvěrové smlouvy s dobrými mravy (a na ni navazující eventuální rozhodnutí soudu o zastavení exekuce) nemůže vycházet jen z "objektivizovaného" hodnocení jednotlivých parametrů takové úvěrové smlouvy, byť k tomuto úkolu přistoupil krajský soud v nyní posuzované věci důsledně a referenčním kritériem mu bylo zejména odůvodnění nálezu sp. zn. I. ÚS 199/11 (budiž přitom poznamenáno, že odůvodnění obou nálezů pro přesné poměřování parametrů úvěru, jak je krajský soud v napadeném usnesení provedl, nebylo už z povahy věci příliš vhodné; ve starším z obou citovaných nálezů se Ústavní soud dané problematiky jen dotkl mimo jeho nosné důvody a ani v navazujícím nálezu své úvahy příliš nerozvedl - už tedy proto bylo poněkud problematické, kdyby sloužily oba nálezy krajskému soudu jako prubířský kámen pro posouzení jemu předložené úvěrové smlouvy). Naopak obecné soudy - a tedy i krajský soud v nyní posuzované věci - by měly poskytovatele úvěrů vést (i třeba cestou případného zastavení exekuce k návrhu povinného) k přesvědčivému zkoumání toho, zda (budoucí) dlužník nebude mít zjevný problém svůj úvěr splatit. Přitom nejde podle Ústavního soudu o žádný zvlášť přísný či dokonce nepřiměřený požadavek; to, zda je reálné splacení dluhu je přece celkem výchozí zásada, kterou by jako obecný princip měly soudy vzít v úvahu bez ohledu na to, zda je v nějakém zákoně výslovně zakotven, anebo nikoli. Krajský soud se však v ústavní stížnosti napadeném usnesení tím, zda a jak si vedlejší účastnice posoudila - řečeno slovy judikatury Soudního dvora - úvěryschopnost stěžovatele, dostatečně nezabývá.

40. K otázce posudzovania bonity klienta pri poskytovaní spotrebných úverov zaujal právne stanovisko aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí zo dňa 23.9.2020, sp. zn. 2CoCsp/20/2020, kde v odôvodnení uvádza, že aj odvolací súd konštatuje, že je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klientov žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako je tomu aj v prejednávanej veci, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, teda § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, Zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby nepochybne preukázal, že bonitu žalovanej náležite skúmal a že si splnil povinnosti plynúce pre neho z ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa, nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú, napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z. z. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018). Súd prvej inštancie správnym spôsobom zistil, že žalobca overoval bonitu žalovanej iba na podklade informácií poskytnutých žalovanou v žiadosti o poskytnutie úveru, z reportu zo Sociálnej poisťovne a prostredníctvom SRBI (CREDIT REPORT - ANALYTIC). Žalobca síce zhromaždil o žalovanej isté množstvo informácií, tieto však dostatočne nevyhodnotil. Žalobca si na základe získaných informácií nemohol vytvoriť dostatočný obraz o platobnej schopnosti žalovanej, nakoľko vôbec nemal preukázaný príjem žalovanej hodnovernými dokladmi, napriek tomu jej poskytol úver. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Zákon účinný v čase uzatvorenia zmluvy síce vyslovene neustanovoval, že dodávateľ je povinný skúmať aj výdavky žiadateľa o úver, avšak z dikcie: „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (§ 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.). Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od

spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť.

41. Žalobca rovnako nepreukázal, že by riadne doručil žalovanému výzvu na zaplatenie dlžných splátok a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (predložil len podací hárok na poštový úrad). Z uvedeného vyplýva nepravdivosť tvrdení žalobcu, na ktorých zakladá preukazovanie svojho nároku. Taktiež z uvedeného vyplýva, že žalobca nemôže požadovať splatenie celého dlhu jednorázovo, keďže preukázateľne nespĺnil predpoklad, ktorým je platné zosplatnenie pohľadávky. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.“ Zároveň platí § 132 ods. 2 podľa ktorého „Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.“ Žaloba žalobcu je teda vnútorne rozporná a ako taká s poukazom na povinnú súladnosť tvrdení žalobcu s obsahom a (ne)úplnosťou navrhovaných dôkazov nemôže obstáť. Osobitne je potrebné poukázať na najaktuálnejší rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 3CoCsp/45/2021, z 2.2.2022 podľa ktorého: „Z obsahu spisu nevyplýva, aby podmienka predchádzajúcej písomnej výzvy zo strany žalobcu bola dodržaná. Dôkaz o tom, aby výzva bola žalovanému doručená, žalobca nepredložil, a preto v konaní túto skutočnosť žalobca nepreukázal.. Osobitne poukazuje súd na najaktuálnejší rozsudok Krajského súdu Žilina, sp. zn. 10CoCsp/12/2022, z 28.2.2022 podľa ktorého: „V konkrétnostiach prejednávanej veci - odvíjajúcich sa od skutkových tvrdení obsiahnutých v žalobe, ktorými je konajúci súd viazaný - tak žalobcu zaťažovalo dôkazné bremeno preukázania, že došlo k platnému zosplatneniu „celého dlhu“. Okresný súd zdôraznil, že žalobca nepreukázal doručenie výzvy podľa § 53 ods. 9 Obč. zák. (a ani oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti) žalovanému do vlastných rúk; teda nepreukázal, že došlo k účinnému zosplatneniu pohľadávky. Práve doručenie takejto výzvy je totiž podmienkou, aby bolo možné „zákonným spôsobom vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru vo všeobecnosti. Nadväzne okresný súd uzavrel, že žalobcovi právo na zaplatenie „celého dlhu“ nevzniklo. Vzhľadom na tieto skutočnosti „žalobu v celom rozsahu bez ďalšieho zamietol so záverom o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu“. Nad bezprostredný rámec odvolania krajský súd dodáva, že doručenie, či už výzvy v zmysle § 53 ods. 9 Obč. zák. alebo samotného zosplatnenia nie je prípustné preukazovať len predložením podacích hárkov, prípadne iných dokladov potvrdzujúcich iba odoslanie písomností. Relevantným je totiž (až) preukázanie, že dotknutá písomnosť sa dostala do dispozičnej sféry adresáta; bližšie napríklad uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 36/2020 z 15.12.2020.“ Aj z uvedeného dôvodu súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

42. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

43. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

44. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

45. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

46. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 5.163,77 eur s príslušenstvom, súd priznal žalobcovi sumu 4.570,84 eur s príslušenstvom. Žalobca bol v konaní v prevažnej miere úspešný, pričom základ pre vypočítanie trov sa počíta priznaná suma 4.570,84 eur vo vzťahu k nárokovanej sume bez príslušenstva 5.163,77 eur. V časti, kde zaplatil žalovaný po podaní žaloby, v ktorej časti žalobca zobral žalobu 89,72 eur späť, súd prisvedčuje námietke žalobcu, že v tejto časti je možné procesné zavinenie za zastavenie konania v tejto časti podľa § 256 ods. 1 CSP pričítať žalovanému, teda aj v tejto časti súd považuje žalobcu v konaní za úspešného. Po týchto prepočtoch tak úspech žalobcu predstavuje 90,25% v spore, po prepočítaní úspechu a neúspechu žalobcu a žalovaného mu tak súd priznal trovy v rozsahu 80,50 %. Súd nevzhladol dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by mal znížiť, príp. nepriznať úspešnejšiemu žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.